

Çocuk ihmali ve İstismarina Yaklaşım

Ankara Çocuk İzlem Merkezi

Sunu programı

- Çocuk ihmali ve İstismarı – Belirtileri
- İstismara Uğramış Çocuğa Yaklaşım
- İstismara Uğramış Çocuğa Müdahale
- Çocuk İzlem Merkezi

Çocuğun sağlığı, fiziksel veya psikolojik gelişimi için gerekli ihtiyaçların karşılanmaması “çocuk ihmali” olarak tanımlanmaktadır.

En yaygın kötüye kullanım şeklidir.

Çocuğun sağlığını, fiziksel ve psikolojik gelişimini olumsuz etkileyen, bir yetişkin, toplum ya da devlet tarafından bilerek ya da bilmeyerek yapılan hareket ya da davranışlara “Çocuk İstismarı” denmektedir.

DUYGUSAL İSTİSMAR

FİZİKSEL İSTİSMAR

Vurma, yakma, itme, ısırma, çimdikleme, silah kullanma, dövme, tekmeleme, boğmaya çalışma, sarsma gibi kaza dışı her türlü davranışları, yaralanmaları içerir.

Duygusal istismar sistemli bir şekilde çocuğun aşağılanması ya da görmezlikten gelinmesi gibi, onun sağlıklı gelişmesini ciddi bir biçimde etkileyen davranış kalıpları olarak kabul edilir.

CİNSEL İSTİSMAR

Henüz cinsel gelişimini tamamlamamış bir çocuğun ya da ergenin bir yetişkin tarafından cinsel arzu ve gereksinimlerini karşılamak için güç kullanarak, tehdit ya da kandırma yoluyla kullanılması

ENSEST

Çocukta ihmal Edilme Uyarı İşaretleri:

- Kıyafetlerinin kirli , küçük, mevsime uygun olmaması
- Öz bakımın olmaması (yıkanmama, kirli saç, koku vb.)
- Tedavi edilmeyen hastalığın/yaraların olması
- Güvenli olmayan alanlarda bir yetişkin olmadan bulunması, yalnız bırakılması
- Okula veya olması gereken yerde devamsızlığının fazla olması, geç gelme sıklığının fazla olması
- Açlık, diş sağlığının sağlanmaması
- Yemek/kıyafet çalma

T.C
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Ankara İli 3. Bölge Kamu Hastaneleri Birliği
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Yenimahalle Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekimliği

SAYI :
KONU: x

ANKARA AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR İL MÜDÜRLÜĞÜ' NE

GİZLİ

Tarih

Kliniğimizde yatarak tedavi gören x ile ilgili hazırlanan durum raporu ekte sunulmuştur.

5395 Sayılı Ç.K.Kanunu'nun İkinci Bölümünün, 6. Maddesinin, 1. ve 2. Bendlerince, bildirme yükümlülüğümüz gereği durum, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'ne bildirilmiştir.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Hastane Yöneticisi/ Başhekim

XXXXXXXXXXXXX

EK : Zarf(1 ad.)

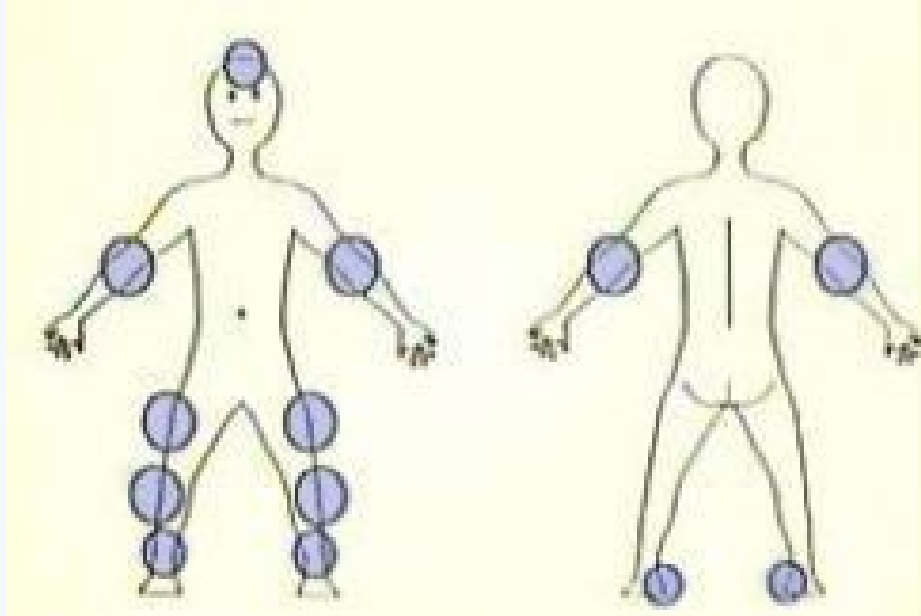
DAĞITIM:

Cumhuriyet Başsavcılığı

Ankara Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü

Fiziksel İstismar-Ekimozun yeri

Sırt, karın, bacak iç yüzleri korunaklı bölgelerdir

Bu bölgeler normal yaralanma alanları sayılabilir

En sık diz, dirsek ve ön bacak bölgesi travmaya açıktır

Adli Rapor

Normal yaralanmalardan oluşma olasılığı çok düşük olan bölgeler

T.C
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Ankara İli 3. Bölge Kamu Hastaneleri Birliği
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Yenimahalle Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekimliği

SAYI :
KONU: x

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NA
ANKARA

GİZLİ

Tarih

Kliniğimizde yatarak tedavi gören x ile ilgili hazırlanan durum raporu ekte sunulmuştur.

5395 Sayılı Ç.K.Kanunu'nun İkinci Bölümünün, 6. Maddesinin, 1. ve 2. Bendlerince, bildirme yükümlülüğümüz gereği durum, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'ne bildirilmiştir.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Hastane Yöneticisi/ Başhekim
XXXXXXXXXXXXXXXX

EK : Zarf(1 ad.)

DAĞITIM:

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı
Ankara Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü

T.C
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Ankara İli 3. Bölge Kamu Hastaneleri Birliği
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Yenimahalle Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekimliği

SAYI :
KONU: x

ANKARA AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR İL MÜDÜRLÜĞÜ' NE

GİZLİ

Tarih

Kliniğimizde yatarak tedavi gören x ile ilgili hazırlanan durum raporu ekte sunulmuştur.

5395 Sayılı Ç.K.Kanunu'nun İkinci Bölümünün, 6. Maddesinin, 1. ve 2. Bendlerince, bildirme yükümlülüğümüz gereği durum, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'ne bildirilmiştir.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Hastane Yöneticisi/ Başhekim

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

EK : Zarf(1 ad.)

DAĞITIM:

Cumhuriyet Başsavcılığı

Ankara Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü

FİZİKSEL İSTİSMARIN SONUÇLARI

- Ağır bedensel yaralanmalar olmasa bile duygusal ve sosyal gelişimi bozabilir
- Aşırı uyarılmışlık (her hareket=tehdit), böylece çocuk sosyal, bilişsel ve duygusal deneyimlerden yararlanamaz,
- Akademik başarıda düşme,
- Saldırganlık ve suça yatkınlık (öğrenme)
- Erişkinlikte psikiyatrik ve tıbbi sorunlar, ilaç kullanımı

ÇOCUK NEDEN KONUŞMAZ

- Aile bütünlüğünü **koruma çabası**
- Nasıl davranması gerektiği konusunda **eğitilmiştir** (kronik süreç)
- Eğer konuşursa daha ağır şekilde **cezalandırılmaktan** korkar
- Çocuk, bu yaşantıyı istismar olarak değil, **hak ettiği ceza** olarak düşünür
  - Dayak cennetten çıkmadır,
  - Annenin/öğretmenin vurduğu yerde gül biter
- Dayak yemekten **utanır**

Çocukta Duygusal İstismar Uyarı İşaretleri:

- Sosyal olarak geri çekilme,
- Bir şeyi yanlış yapmaktan aşırı kaygı,
- Çökkün görünüm,
- Düşük özgüven,
- Kendine/etrafa zarar verici davranış
- Davranış değişimi (uyku, iştah, ağlama krizi veya öfke nöbetleri, okul başarısında düşüş vb.)
- Ebeveynlerine veya bakım veren kişiye bağlanamama
- Yaşından büyük bir yetişkin gibi ya da yaşından küçük bir çocuk gibi davranmak (parmak emme, altına kaçırmak, karanlıktan korkma vb.)
- Bağlanma sorunları
- Riskli davranışlar;
  - alkol ve madde kötüye kullanımı
  - kendi rızasıyla ilk cinsel ilişki yaşının düşük olması gibi

CİNSEL İSTİSMAR

- *Temas içermeyen cinsel istismarlar: Cinsel içerikli konuşma, teşhircilik, röntgencilik*
- *Cinsel dokunma: İstismarcı kurbanına dokunabilir ya da kendine dokunmasını isteyebilir*
- *Oral-genital seks*
- *İnterfemoral ilişki: Penetrasyonun olmadığı sürtünme*
- *Cinsel penetrasyon: genital ilişki, anal ilişki, objelerle penetrasyon, parmakla penetrasyon*
- *Cinsel sömürü: çocuk pornografisi ve çocuk fuhuşu*

TCK-Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar

- **MADDE-102-CİNSEL SALDIRI**
  - Cinsel davranışlarla bir kimsenin vücut dokunulmazlığını ihlâl eden kişi, mağdurun şikâyeti üzerine,
- **MADDE-103-ÇOCUKLARIN CİNSEL İSTİSMARI**
  - Onbeş yaşını *tamamlamamış* veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş
  - Diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak
- **MADDE-104-REŞİT OLMAYANLA İLİŞKİ**
  - Cebir, tehdit ve hile olmaksızın, *onbeş yaşını bitirmiş olan* çocukla cinsel ilişkide bulunan kişi, şikâyet üzerine,
  - Ensestte şikâyet aranmaksızın,
- **MADDE-105-CİNSEL TACİZ**
  - Dokunma içermeyen eylemler...

TCK - Genel Ahlaka Karşı Suçlar

- Madde 226 - Müstehcenlik (teşhir ve pornografi)
- Madde 227 - Fuhuş

CİNSEL İSTİSMARA DAİR MİTLER

- Çocuklukta cinsel istismar nadirdir.
- Çocukların çoğu yabancılar tarafından istismar edilir.
- İstismarcılar şüpheli görünür.
- Çocuklar hayal güçlerinin zenginliği nedeniyle cinsel istismarı uydururlar.
- Yaşanmış bir iki olay önemli değildir. Çocuklar olup biteni çabuk unuturlar.
- Olayı provoke eden, şirin ve cazip kız çocukları, evden kaçan çocuklar ve ihmal edilmiş çocuklar potansiyel kurbanlardır.
- İstismara genellikle yoksul ailelerde rastlanır.
- Parklar, genel tuvaletler, karanlık sokaklar, karanlık yerler, boş inşaat sahaları tehlikeli bölgelerdir.

Çocukta Cinsel İstismar Uyarı İşaretleri:

- Yürüme veya oturmada güçlük
- Cinsel bölgede yaralanma, kaşınma veya ağrı
- Cinsel konularda, yaşına ve gelişimine uygun olmayan bilgi veya merak
- Kaçınma (durum/kişi), ayrılma kaygısı
- Fiziksel aktivitelerden uzaklaşma
- Arkadaşları arasında üstünü değiştirmek istememe (Beden eğitimi vb.)
- Açıklanamayan hediyeler ve para
- Ergen gebelikleri veya cinsel yolla bulaşan hastalıklar
- Evden/okuldan kaçma, akademik başarıda düşüş, kendine zarar verme
- Uyku bozuklukları, yeme bozuklukları
- Cinsel artmış uyarılmışlık, rastgele cinsel ilişki
- Enürezis, enkoprezis,
- Mastürbasyon, cinsel içerikli konuşma
- Rastgele cinsel ilişki, fuhuş, teşhircilik

CİNSEL İSTİSMAR DİYEMİYİZ, UYARICIDIR

Cinsel İstismarın Çocukta Etkileri

- Duygusal
- Davranışsal
- Bilişsel
- Kişilerarası ilişkiler
- Cinsel
- Fiziksel

Neden Bazı Çocuklarda Belirti Görülmez ?

- Bu çocuklar istismara ilişkin güçlüklerle başedebilecek güçte, korunma düzeyi yüksek çocuklar olabilir,
- Bu çocuklar «kaçınma» savunma düzenineğini kullanarak, istismara ilişkin çatışma ve sıkıntılarını başarılı bir şekilde bastırabilir ve bu yol kısa süreli de olsa işlevsel olmuş olabilir.
- Ailenin temel desteği

*Cinsel İstismara Uğramış
Çocuğa Yaklaşım*

Œüphelendiyseniz...

- Önce güvenini kazanmaya çalıŒın!
- Sakin kalın! Üzöldüğünüzü, acıdığınızı belli etmeyin ve telaŒlanmayın!
- Kabullenici bir yaklaşım sergileyin!
- Vaatlerde bulunmayın!

Öykü ortaya çıktığında...

- Söylediklerine inanın.
- Bedensel temas kurmaktan kaçının.
- Olanlarda suçu olmadığını söyleyin.
- Abartılı tepkilerden kaçının
- Konunun ayrıntılarını öğrenmeye çalışmayın.
- İhtiyaçlarını belirlemeye çalışın (güvenlik, gizlilik vb).

Öykü ortaya çıktığında...

- Sorduğunuz soruların çocuğunun yararı için mi yoksa kendi merakınızı gidermek için mi olduğunu ayırt edin.
- Söylediklerinin doğru olup olmadığını araştırmayın.
- Şüpheli tanıdık biri ise o kişi ile yüzleştirmeyin.
- Şüphelinin cezalandırılacağına dair vaatlerde bulunmayın.

Öykü ortaya çıktığında...

- Şüpheli ile ilgili suçlayıcı ifadelerde bulunmayın
- Anlattıklarından dolayı cesaretlendirin
- Görüşmenizi teşekkür ederek bitirin
- Konu hakkında yasal işlem yapılması gerekliliğini anlatın.

Öykü ortaya çıktığında...

- Süreç ile ilgili bilgilendirmede bulunun.
- Kendisine yardımcı olabilecek uzman kişilere yönlendireceğinden söz edin.
- İsteddiği takdirde kendisine eşlik edebileceğinizi söyleyin.
- Olayla ilgili olarak sadece yardımı dokunacak kişilerin bilgi sahibi olacağını belirtin
- Sadece yardımı dokunacak kişileri bilgilendirin.
- Takip altına alın.

İşlenmekte olan bir suçta yetkili makamlara bildirmeyen kişi, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Mağdurun on beş yaşını bitirmemiş bir çocuk, bedensel veya ruhsal bakımdan özürlü olan ya da hamileliği nedeniyle kendisini savunamayacak durumda bulunan kimse olması hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza, yarı oranında artırılır.

TCK MADDE 278

Kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmal eden veya bu hususta gecikme gösteren kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Suçun, adlî kolluk görevini yapan kişi tarafından işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

TCK MADDE 279

BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ

BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ

TCK MADDE 280

Görevini yaptığı sırada bir suçun işlendiği yönünde bir belirti ile karşılaşmasına rağmen durumu yetkili makamlara bildirmeyen veya bu hususta gecikme gösteren sağlık mesleği mensubu bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

İstismarcı özelliğine göre yaklaşım??

- Aile içi
- Okul içi (akran, öğretmen, personel, yabancı)
- Arkadaş

- Karakol bildirimini, sivil araç/sivil polis
- Kişisel bildirim
- Ailenin bilgilendirilmesi (duruma göre)
- ÇİM bilgilendirilmesi

TUTANAKTIR

..... isimli hasta ..... protokol numarası ile .... / .... / ..... tarihinde..... Polikliniđi'ne tek başına/ebeveynle müracaat etmiştir. Hasta ile..... Polikliniđi'nde yapılan muayenede .....bulgular/bilgiler edinilmiştir.

İş bu tutanak adli soruşturmaya esas olmak üzere imza altına alınmıştır.

..... / ..... / .....

Tutanağı Düzenleyen Kişinin İmzası

İletişim Bilgileri

Adı Soyadı:

T.C. Numarası:

Adres:

Suçu Bildirme

Cinsel İstismar Şüphesi?

TUTANAK (gizli-sayı) ve HASTANE POLİSİ

İlgili Karakol

Müşteki İfadeleri

Savcılık talimatı ile gerekli işlemler yürütülür

(Mağdurun dinlenmesi)

Çocuk İzlem Merkezi

Çocuk İzlem Merkezi

Cinsel istismara uğrayan çocuklara,
multidisipliner hizmet veren
bir yapıdır.

7 Gün 24 Saat

Çocuk İzlem Merkezi

MERKEZDE ÇALIŞAN EKİP

Çocuk Hekimi

Psikolog

Psikolojik Danışman

Sosyal Hizmet Uzmanı

Çocuk Gelişim Uzmanı

Hemşire

Sekreter

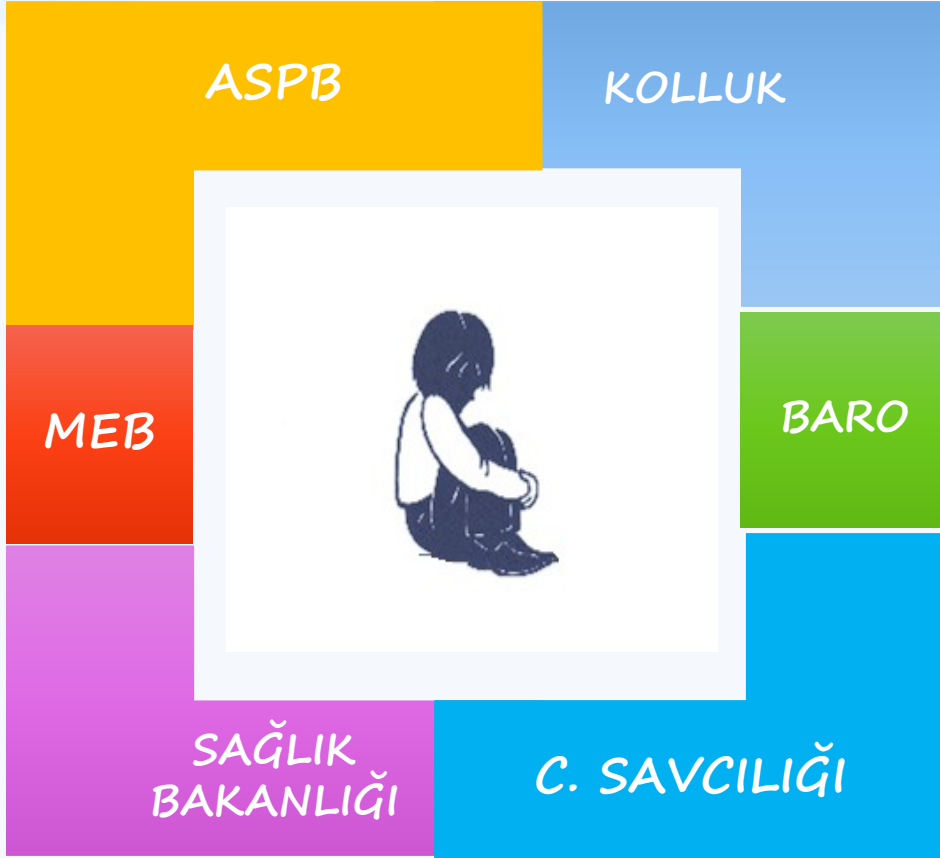
Polis

KONSÜLTANLAR

Adli Tıp Uzmanı
Çocuk Psikiyatristi

TEMSİLCİLİK

ASPB Temsilcisi
MEB Temsilcisi

Çocuk İzlem Merkezi

Cinsel istismar düşünölen çocuğun ÇİM'e ulaşımı

Çocuk İzlem Merkezi'nde

- Adli Görüşme,
- Aile Görüşmesi,
- Adli Muayene,
- Psikiyatrik değerlendirme
gerçekleştirilir.

Adli görüşme

Yaşanan olayla ilgili ikincil örselenmeleri ortadan kaldırmayı amaçlayarak, çocuktan bilgi alınması, suçun tespiti veya aydınlatılmasına yönelik olarak, kötü muamelenin her türü ile karşılaşan, karşılaştığından kuşkulanan ya da kötü muameleye tanıklık eden çocuğun dinlenmesi ve alınan bilgilerin kayda alınarak tutanağa geçirilmesi, rapor düzenlenmesini içeren görüşmelerdir.

Aile Görüşmesi

Aileden yaşanan olayla, çocuk ve aile yaşantıları ile ilgili bilgi alınması, olaya ilişkin tepki ve tutumlarının , çözüm yollarının değerlendirilmesi, ihtiyaçlarının belirlenmesi, uygun kurum ve kuruluşlara yönlendirilmesi, ailenin adli süreç ile ilgili bilgilendirilmesi, çocuğa yönelik sergilemesi gereken tutum ve davranışlarla ilgili bilgilendirilmesi vb. işlemlerinin gerçekleştirildiği ve yapılan görüşme ile ilgili rapor düzenlendiği görüşmelerdir.

Adli Muayene

Vücutun tümü (cinsel organlar da dahil olmak üzere) detaylıca tespit edildiği, gerekli delil ve bulguların toplandığı, gerek duyulduğunda kaydedildiği ve rapor olarak sunulduğu muayenedir.

Oyun odası

Ergen görüşme odası

Konaklama odası

Çocuk İzlem Merkezi
0 312 587 20 70

Aile ve Sosyal Politikalar
Bakanlığı

Teşekkürler...